

Družina/Familie
Polesnig

Kmetija pri Vunčku
Vogrče

»Kakovost naših jedilnih olj je najboljša reklama!«

V Vogrčah sta se Pepej in Helga Polesnig na svoji kmetiji osredotočila na produkcijo različnih olj. Pri Pepeju se je že kot študent v Gradcu rodila ideja, da bi na domačih poljih v Vogrčah lahko nasadil buče in se začel ukvarjati s produkcijo bučnega olja. Okoli leta 1990 je to idejo tudi uresničil in vzel v najem nekaj hektarjev polja, kjer je prvič nasadil buče. Ta umik na tuje površine je bil potreben, ker so tedaj še starši sami upravljali domačo kmetijo, ki je bila tedaj usmerjena še v prašičerejo. Po Pepejevi uspešni pridelavi buč pa so se tudi njegovi starši preusmerili v celoti na pridelavo oljnic. Pridelava sončnic in prešanje sončničnega olja pa ima tudi pri Vunčku že dolgo tradicijo. In Pepej se spominja, da ima v Vogrčah skoraj vsak kmet že zdavnaj svoje sončnično olje.

Danes ima Pepej v najemu kmetijo svojih staršev, ki jo je povsem preusmeril v pridelovanje oljnic. Z ženo Helgo in otrokoma Saro in Danijelom skrbijo iz leta v leto za uspešne letine. Tako rastejo na poljih buče, sončnice in lan. »Pridelava buč se je takoj izkazala za pravilno pot,« je Pepej prepričan. Pravi, da so se buče takoj obnesle in tudi prodaja olja do danes še ni bila težavna. Zdaj je v Vogrčah in sploh v Podjuni zelo veliko kmetov, ki se ukvarjajo z različnimi jedilnimi olji, pa tudi z drugimi. Pepej je prepričan, da bi si regija zaslužila kakšen regionalni znak, ki bi opozoril na dobro bučno in sončnično olje.

Delo na kmetiji sta si Pepej in Helga deloma razdelila. Tako je za vse delo na poljih in načrtovanje pristojen Pepej, Helga pa pomaga doma pri polnjenju, etiketiranju in trženju olja.

Vunčkovi svoja olja prodajajo v glavnem od doma in na različnih tržnicah. Veliko pa ga Pepej proda tudi preko privatnih poznanstev. Helga se je izučila za medicinsko sestro in hodi na delo v bolnico. Pridelava oljnic in jedilnih olj se dobro ujemata z njunima službama. »Veliko dela na kmetiji lahko opravim v počitnicah in tudi popoldne, tako se moj poklic kot učitelj zelo dobro ujema s kmetovanjem,« pravi Pepej.

S prodajo svojega olja pri Vunčku do danes še niso imeli nikoli težav, le obratno. Vsako leto se je povečala količina in verjetno bi jo lahko še povišali. »Trenutno obdelujemo okoli 10 hektarjev in s temi poršini se vse lepo izide,« pripoveduje Pepej.

V letu 2008 so Vunčkovi s svojim oljem sodelovali tudi pri ocenjevanju kmečkih izdelkov na »dobrotah slovenskih kmetij« na Ptuj v Sloveniji in takoj dobili zlato priznanje. Pepej je prepričan, da se splača sodelovati pri takih ocenjevanjih, ki koristijo kmetu in konzumentu. Kmet ve za kakovost in sestavo svojega proizvoda in potrošnik je lahko prepričan, da je kupil kakovostni proizvod. Za Pepeja in Helgo je kakovost jedilnih olj najpomembnejša, pravita, da gre vedno kvaliteta pred kvantiteto.

Na vprašanje, zakaj se podjunsko olje ne bi tržilo pod kakšno skupno znamko, ima Pepej več odgovorov. Po eni strani se mu zdi, da doslej taka znamka ni bila potrebna, ker je vsak kmet svoje olje, bodisi bučno, bodisi sončnično ali laneno, brez težav prodal. Po drugi strani pa pri takih skupnih projektih kmet kmetu ne sme zavidati uspeha. »Če bi se pod tako skupno znamko kmetje podpirali in se bi mišljenje spremenilo, bi bilo mogoče tudi skupno nastopati. Ravno za večje odjemalce bi bilo to verjetno potrebno. Dokler pa prodajamo tako, kakor do sedaj, pa ne vidim potrebe po skupnem nastopanju,« pravi Pepej. Sicer pa je prepričan, da je tudi za prihodnost še dosti možnosti za razvoj. Veselilo bi ga, če bi se število odjemalcev razvijalo tako naprej kot doslej, potem bi bilo tudi mogoče razmišljati o tem, ali bi pridelavo oljnic še razširil.

»Die beste Werbung ist die Qualität unserer Speiseöle!«

In Rinkenberga haben sich Pepej und Helga mit ihren Kindern Sara und Daniel auf die Produktion von unterschiedlichen Speiseölen spezialisiert.

Pepej hat den Bauernhof von seinen Eltern gepachtet und diesen zu 100 Prozent der Ölproduktion verschrieben. „Der Anbau von Sonnenblumen zur Speiseölgewinnung hat bei uns schon eine lange Tradition. Mit den Kürbissen haben wir hingegen erst Anfang der 1990-er Jahre angefangen. Bald hat sich herausgestellt, dass sich auch das Kürbiskernöl bei uns sehr gut verkaufen lässt“, erzählt Pepej aus der Entwicklung des Ölsaatenanbaues. Neben dem Kürbiskern- und Sonnenblumenöl wird auch das heilsame Leinöl hergestellt. Im Jahr 2008 hat Familie Polesnig mit ihren Speiseölen bei der Prämierung landwirtschaftlicher Produkte »Dobrote slovenskih kmetij« in Ptuj (SLO) teilgenommen und sofort das goldene Qualitätszeichen erhalten. Pepej ist überzeugt, dass solche Prämierungen einerseits dem Produzenten einen Überblick über die Qualität und Zusammensetzung seines Öls verschaffen und andererseits dem Konsumenten die Sicherheit garantieren, dass es sich um ein hochwertiges Produkt handelt.

Auf die Frage, warum man im Jauntal nicht unter einer gemeinsamen Dachmarke die Speiseöle vermarktet, meint er: „Solch ein gemeinsames Auftreten der Produzenten unter einem gemeinsamen Namen kann ich mir erst dann vorstellen, wenn sich das Denken unter den Bauern ändert und man anfängt, gemeinsam an einem Strang zu ziehen. Bisher ist dies leider nicht zu erkennen und so lange wir auch keine großen Absatzmengen für Großabnehmer garantieren müssen, sehe ich auch keine Notwendigkeit für einen derartigen Zusammenschluss.“

Pepej würde es weiterhin sehr freuen, wenn ihnen die bisherigen Kunden erhalten bleiben und es auch gelingt, immer wieder neue Kunden anzusprechen. Dann könnte auch eine Erweiterung der Anbauflächen angedacht werden.

Kontakt: tel. 0650 – 805 19 68

Družina/Familie **Bučovnik**

Kmetija pri Vadinku
Dobrla vas

»Nikoli nam še ni postalo dolgčas!«

Sredi Goselne vasi je kmetija Marka in Natalije Bučovnika, kjer živita s svojimi štirimi otroki Nino, Markom, Nadjo in Analeno. Z njimi živi tudi stara mama. Zelo mlad, z 21 leti, je Marko leta 1991 prevzel kmetijo od svojih staršev. Iz lastnih izkušenj ve, da je pravočasna predaja kmetije za mlajšo generacijo zelo pomembna. Markov oče je bil star 57 let, ko mu je predal kmetijo. »Opazujem, da kmetje velikokrat predolgo čakajo s predajo kmetije mlajšim, ki se želijo postaviti na svoje noge in prevzeti odgovornost,« pravi Marko. Mlajši generaciji svetuje, da naj pove svoje želje in cilje. S starši oz. starejšo generacijo je treba odprto govoriti, je prepričan. Odkar je Marko prevzel kmetijo, jo je stalno večal, obnavljal in spreminjal. »Nikoli mi še ni postalo dolgčas,« z nasmehom namigne Marko, ki s svojo družino danes obdeluje nad 30 hektarjev veliko kmetijo.

Bučovnikovi se ukvarjajo z govedorejo, pri čemer je v ospredju mlečna produkcija. Vse skupaj imajo 30 krav molznic, ki dajejo približno 200.000 litrov mleka na leto. Marko je član vzrejnega društva in zanj so vzrejni uspehi zelo pomembni. »Kmet vedno profitira, če natančno pozna svojo čredo, saj na rezultate v veliki meri lahko vpliva z načinom vzreje,« je Marko prepričan član društva.

»Za uspešno kmetovanje potrebujejo kmetje tudi pravilno mero: število goveda, velikost površin, stroji – vse to se mora ujemati vse do trenutka, ko dosežeš določeno velikost, ko potem ne rasteš več,« meni Marko in nadaljuje: »Tak način ti omogoča, da svoje dosežke kdaj tudi uživaš.«

Kmetje morajo gospodarsko razmišljati in preračunavati delovne in produkcijske postopke na kmetiji. »Zakaj bi kmetje delali samo za banko?« kritično vpraša Marko.

Investicije je treba realizirati postopoma – saj prav te privedejo kmete pogosto do tega, da se finančno prevzamejo. »Kmetje naj poslušajo sebe in naj se ne dajo gnati od investicij, ki bi jih lahko uresničili tudi kasneje ali v manjšem obsegu,« svetuje Marko svojim kolegom. Pri Vadinku je uspelo, da so polagoma rasli in tako se tudi finančno niso prevzeli. »Kmet se ob delu učiš, s časom razvijaš svojo produkcijsko smer in tako rasteš skupaj s svojo kmetijo,« pripoveduje Marko iz svojih izkušenj.

Isto velja za otroke, ki odraščajo na kmetiji. Marko in Natalija sta prepričana, da otroke dolgoročno ne moreš prisiliti k ničemu. Ljubezen do kmetije, kmetovanja, narave itd. se mora roditi samo od sebe. »Prepričanje, da želiš kmetijo prevzeti, imaš v sebi ali pa ne – prisilila nobenega od otrok ne bi, da bi kmetijo prevzel in si izbral kmečki poklic.«

Natalija se je iz nekmečke družine priženila na Vadinkovo kmetijo, ki jo je Marko tako preusmeril, da jo lahko obdeluje ena delovna sila sama. Ker Natalija ni s kmetije, Marko tudi ni pričakoval, da bo kmetica, saj ima svoj poklic. »Če se partner priženi na kmetijo, danes ne moreš pričakovati, da bi se vsemu podredil in se privadil – ti časi so mimo,« menita Marko in Natalija. »Pomemben je občutek, kako se Natalija počuti – če se doma dobro počuti, je lepo če je doma, če si pa želi hoditi v službo, je seveda pomembno, da to stori – gre za dobro počutje in uresničevanje svojih ciljev,« meni Marko. Pomembna je po njegovem mnenju predvsem uravnoveščenost, ki bistveno prispeva k uresnitvi lastnih poklicnih načrtov.

Svojo uresničitve je Marko našel v kmetovanju, ki mu omogoča ustvarjanje, pri čemer si sam zastavlja cilje. Lepo mu je, kadar te doseže, čeprav meni, da včasih traja celo življenje, da dosežeš končni cilj.

»Langweilig war uns am Hof noch nie!«

Mitten in Gösselsdorf steht der Bauernhof von Marko und Natalia Bučovnik. Sie leben hier mit ihren vier Kindern Nina, Marco, Nadja und Analena sowie Markos Mutter.

Alle gemeinsam versorgen sie die über 30 Hektar große Landwirtschaft, die sich auf die Milchproduktion spezialisiert hat. Marko ist mit Herz und Seele Bauer und hat den Hof seiner Eltern bereits mit jungen 21 Jahren übernommen. Er ist überzeugt, dass es in bäuerlichen Familien sehr oft viel zu spät zur Übernahme des Hofes durch die junge Generation kommt. „Es ist doch nur verständlich, dass die Jungen auch Verantwortung übernehmen und ihre Ideen verwirklichen wollen“, erzählt Marko und plädiert damit für eine rechtzeitige Übergabe des Hofes an die Jugend.

Marko ist Mitglied beim Zucht- und Kontrollverband. Er ist überzeugt, dass sich eine Qualitätskontrolle immer auszahlt und dem Bauern sehr viele wichtige Informationen liefert. Mit den Kontrolldaten ist er sehr gut über den Stand seiner Herde informiert und kann gezielt seine Milchproduktion kontrollieren und bei Problemen schnell reagieren.

Heutzutage muss der Landwirt alle Abläufe auf seinem Hof genau berechnen, um langfristig seine Investitionen tätigen und finanzieren zu können. „Warum sollten wir Bauern nur für die Bank arbeiten?“, fragt Marko kritisch. Vor allem ist ihm wichtig, dass man als Bauer auf sich selbst hört und nicht zum Geknechteten der Agrarwirtschaft wird.

Am Vadink-Hof ist es der Familie Bučovnik gelungen, über die Jahre langsam zu wachsen und sich diesem Wachstum betrieblich auch anzupassen. Marko ist weiters überzeugt, dass jede bäuerliche Familie mit dem Hof zusammenwachsen muss. Es bedarf seiner Meinung nach einer gewissen Zeit, dass man seinen Weg bzw. den richtigen Produktionszweig findet.

Zum Wohlbefinden am Hof trägt vor allem das Gefühl der Ausgeglichenheit in der Familie bei. Weiters ist er überzeugt, dass man sich als Bauer oder Bäuerin verwirklichen muss – wie auch in allen anderen Berufen, um auf Dauer am Hof glücklich zu sein.

Kontakt: tel. 0664 – 572 22 06

Jozi Mothe

Kmetija pri Motiju
Hodiše

»Rad sem med ljudmi in uživam delo s tujci!«

Motijeva kmetija leži sredi Plešerke v Hodišah blizu Hodiškega jezera, ob katerem ima Jozi tudi lastno zemljišče s kopališčem za svoje goste. Kmetijo je specializiral na svinjerejo in ovčjerejo prav zaradi tega, ker se v glavnem ukvarja s kmečkim turizmom. Svinjsko meso potrebuje za direktno prodajo doma, ovce očalarka pa molze in prideluje ovčji sir. V dobrih časih je Jozi imel celo že več ko 50 ovc. Zdaj jih ima vedno okoli deset in poleg živinoreje obdeluje še 14 hektarjev kmečkih površin.

Jozi je kot najmlajši od petih otrok leta 1993 prevzel kmetijo. Že tedaj je kmetija ponujala tudi sobe za goste. Jozi pa si je od začetka želel odpreti doma osmico. Tako je pregradil stanovanjsko hišo in naredil iz penziona apartmaje za tujce. Začel je z osmico, ki je odprta vsako leto od začetka julija do konca avgusta. Gostom so na voljo domači kmečki proizvodi, ki jih pre- in pridelava Jozi na lastni kmetiji. Od salam do šunke, raznih namazov, sokov in kruha – vse iz lastne produkcije. Posebne dobrote so domači ovčji sir, svinjski trajni izdelki in domači mošt. V velikem sadnem vrtu pred hišo dozori sadje, iz katerega vsako leto naredi odlikovan mošt in skuha odlično domače žganje. Nekaj kmečkih izdelkov proda tudi gostom, ki jih kot suvenir vzamejo s sabo domov. V glavnem prihajajo na osmico turisti, ki so na dopustu v Hodišah, seveda pa je Motijeva osmica znana tudi pri domačinih. Svojo ponudbo popestri Jozi z večeri z glasbo ali pa nedeljsko dopoldansko zabavo.

Če pogleda nazaj, je kar vesel, kako se je razvila kmetija v zadnjih 15 letih. Seveda pa ima tudi še kakšno idejo, kako bi ponudbo še izboljšal.

»Kmet si mora kmetijo in s tem svoje delovno mesto oblikovati tako, da se pri delu dobro počuti in mu je delo v veselje,« pravi Jozi. Ker leži njegova kmetija sredi turističnega centra, se mu godi zelo dobro z usmerjenostjo svoje kmetije. Pravi, da so danes turistične ponudbe na kmetijah zelo zanimive in se naj kmetje tudi bolj zanimajo v to smer. Ravno v turističnih krajih, kakor jih imamo na južnem Koroškem, je delo s tujci še vedno lahko lep stranski ali glavni dohodek. »Gostje na naši kmetiji cenijo domačo ponudbo, saj marsikateri tujci iz drugih držav niti ne poznajo domače malice. Zanj je zaseka ali salama prava atrakcija,« pravi Jozi in doda, da je pri izdelkih zelo pomembno gledati tudi na kakovost proizvoda. Za prihodnost si želi, da bi osmica ostala naprej priljubljena med gosti. Ker je sam zelo rad med ljudmi, tudi uživa, kadar jim lahko kaj pripoveduje iz domačega kraja ali kadar jim kaj svetuje. Ravno tuji gostje to cenijo, saj so veseli za vsak nagib, kako bi si dopust še olepšali.

Jozi je prepričan, da moraš človek delati to, kar rad delaš. Aktivno si moraš tudi vzeti čas za rekreacijo in poudarja, da je pomembno ohraniti konjičke. Jozi se v prostem času zelo rad ukvarja s športom. Aktiven je poleti kakor tudi pozimi in bil tudi priljubljen trener za hokejsko moštvo.

Zelo lepo pa mu je, kadar preživi svoj prosti čas z dvanajstletno hčerko Tamaro, ki se tudi zanima za delo in življenje na kmetiji. To zanimanje Jozija zelo veseli. Prepričan pa je, da se morajo otroci vedno iz lastnega prepričanja in volje odločiti za svojo poklicno pot.

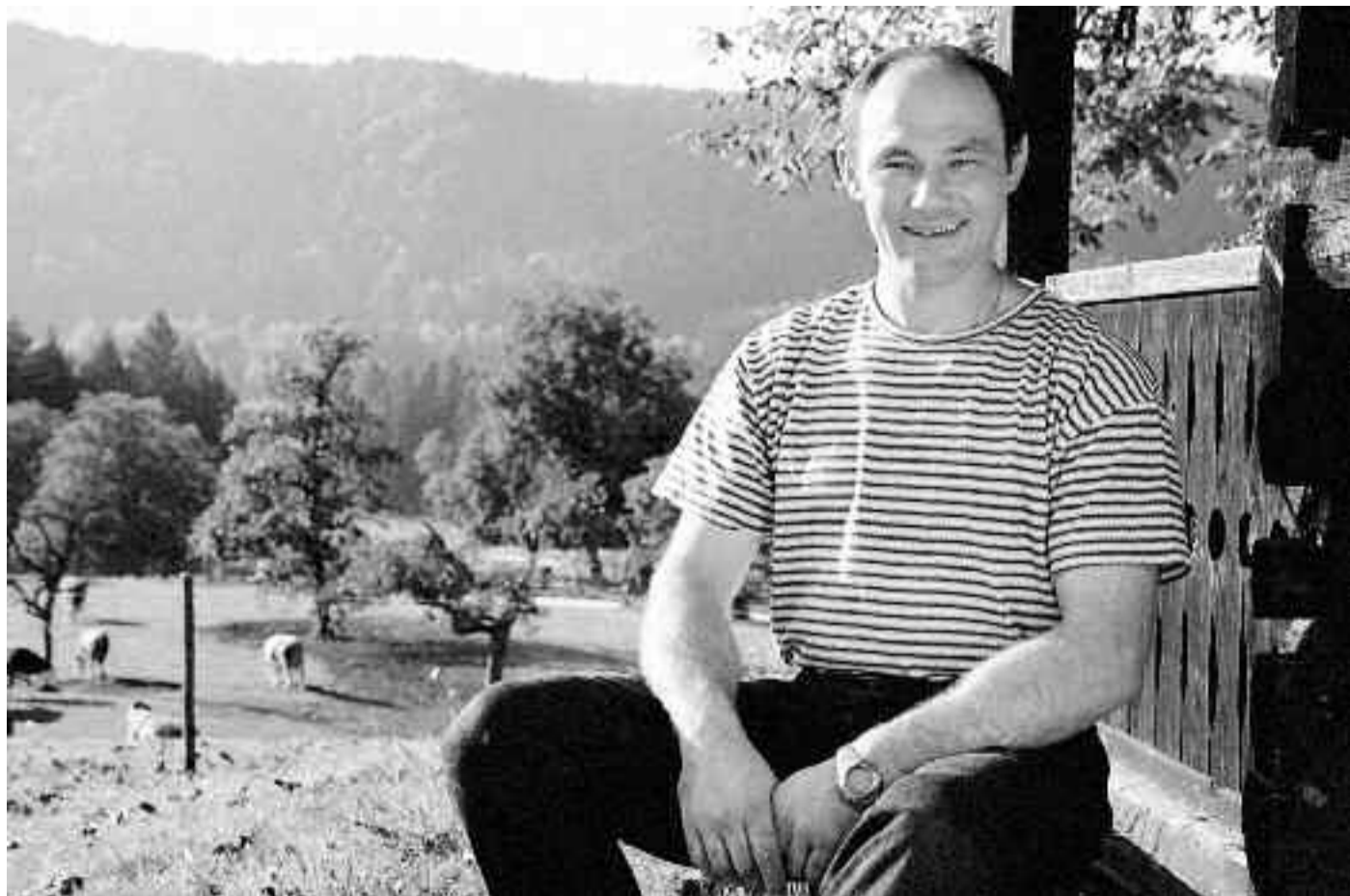
»Ich bin sehr gerne unter Menschen und genieße die Arbeit mit den Touristen!«

In Plescherken, in der Gemeinde Keutschach, bewirtschaftet Jozi einen 14 Hektar großen Bauernhof. Dort hat er auch seinen Buschenschank, der im Sommer von Anfang Juli bis Ende August Gäste von nah und fern verwöhnt. Jozi hat sich auf die Schweine- und Schafhaltung spezialisiert. So gibt es im Buschenschank neben unterschiedlichen Spezialitäten vom Schwein auch eigenen Schafskäse. Jozi serviert seinen Gästen außerdem auch vergorene und nicht vergorene Obstsaft aus eigener Produktion.

Da der Hof sehr nahe am Keutschacher See liegt, haben sich auch seine Eltern schon mit dem Tourismus beschäftigt. Dieses Angebot wurde durch Jozis Engagement aus- und umgebaut. „Ich bin gern unter Menschen. Mit dem Buschenschankbetrieb lerne ich immer wieder neue Leute kennen. Ich unterhalte die Gäste sehr gerne und habe so immer Spaß am Arbeiten.“ Jozi unterstreicht, dass es im Tourismus sehr wichtig ist, auf den Gast einzugehen und diesem immer das Gefühl zu geben, er sei willkommen. „Auch als Bauer muss man sich seinen Arbeitsplatz so gestalten, dass man die Freude am Arbeiten nicht verliert“, ist Jozi überzeugt.

In der Verbindung zwischen Landwirtschaft und Tourismus sieht Jozi auch weiterhin viel Potential, nicht nur in starken Tourismusgebieten, wie es das Keutschacher Seental ist. „Es gibt viele Menschen, die gar keine Verbindung zur Natur und der Landwirtschaft haben. Da sind Urlaub am Bauernhof und unsere Buschenschanken ein gutes Angebot. In der Landwirtschaft ist man sich der Besonderheiten oft nicht bewusst und gerade diese gilt es hervorzuheben.“

Rückblickend ist Jozi überzeugt, dass man das tun soll, was einem gefällt, nur dann fühlt man sich wohl und behält die Freude am Arbeiten. Selbst versucht er auch genug Zeit für seine Freizeitaktivitäten zu finden. Ganz besonders genießt er es, wenn er die Freizeit mit seiner Tochter Tamara verbringen kann.

Andreas Polzer

Kmetija pri Lazarju,
Šentprimož

»Kmetje moramo nastopati enotno in odločno!«

Andreas se je že zelo mlad odločil, da bo kmet. Hodil je v kmetijsko šolo »Goldbrunnhof« v Dobrli vasi, leta 1994 opravil izpit za kmetijskega mojstra in danes gospodari nad več ko 52 hektarji veliko kmetijo.

V kmetijski politiki si bi Andreas želel enotnega nastopanja avstrijskih kmetov. »Saj so v Avstriji le še okrog štiri odstotki kmečkega prebivalstva in še ti smo razdeljeni na razne tabore,« pravi Andreas in nadaljuje: »Poklic kmeta mi je zelo všeč, saj najbolj uživam, kadar sem v naravi. Pogrešam pa boljšo plačo za naš trud«. Prav tako kritično pa pripomni, da kmet danes ni več tako svoboden kot še pred dvajsetimi leti. Višji zaslužek kmetov leži Andreasu pri srcu in z nasmehom meni: »Delati smemo, ampak pridelati – to pa je že problem.«

Pri Lazarju se ukvarjajo s prirajo mleka in rejo telic, imajo krave dojilje ter pitajo bike, ki jih prodajajo prek skupne kmečke tržne družbe na Koroškem. Ta družba je Lazarjevo kmetijo odlikovala s kakovostnim znakom.

Poleg živinoreje pa se Polzerjevi ukvarjajo tudi s turizmom. Že v zgodnjih šestdesetih letih so začeli oddajati sobe tujcem in v teku let so to ponudbo stalno izboljšali. Tako so pri Lazarju tujcem sedaj na voljo obnovljene sobe in dopustniški apartmaji. Za delo s turisti pa je v glavnem pristojna Andreasova mama.

Mladim, ki želijo prevzeti kmetijo, svetuje Andreas, da se na kmetijskem področju dobro izobražujejo. Poleg tega naj se izučijo še kakega poklica, ki jim omogoča dodatne dohodke, saj danes ne vemo, kako bo s kmetovanjem čez dvajset let.

Andreas ne bi vedel, kateri poklic bi bil tako lep kakor kmečki in pravi: »Mi smo veliko v naravi in to je zelo lepo. Drugje je ta povezanost z naravo le redko tako pristna.« Tudi v drugih poklicih je trdo delo in vsakdanjik ni vedno enostaven. Andreas je prepričan, da se je tudi kot kmet treba vse življenje izobraževati in biti strokovno na tekočem. Izvedeti kaj novega, pomeni za Andreeasa tudi motivacija, da vztraja pri delu. Pravi, da je od kakega predavanja že večkrat motiviran šel domov in nato razmišljal, kaj bi sam na svoji kmetiji lahko izboljšal oz. preuredil. Vse te informacije je tudi izkoristil, ko je šlo za pregradnjo oz. preureditev svojega hleva. V letu 2008 je obnovil in na novo zgradil hlev za teleta, poleg tega pa je pregradil prostore za predelavo mesa. »Ker me čaka še kar nekaj let do penzije, sem prepričan, da bo v prihodnosti še treba marsikaj investirati, pregraditi in obnoviti,« pravi Andreas.

Ena izmed najpomembnejših stvari na kmetiji je zanj veselje do dela, ki si ga ohrani tako: »Prepričan sem, da se človeku vsak dan kdo nasmeji!«

»Unser Auftreten als Bauern sollte einheitlich und selbstbewusst sein!«

Schon sehr jung hat sich Andreas dazu entschlossen, Bauer zu werden und besuchte, bevor er 1994 den elterlichen Bauernhof übernommen hat, die landwirtschaftliche Fachschule »Goldbrunnhof«. Nach erfolgreichem Abschluss machte er auch die landwirtschaftliche Meisterprüfung. Heute ist er Herr über eine mehr als 52 Hektar große Landwirtschaft.

„Den Beruf als Bauer genieße ich vor allem, weil ich die meiste Zeit draußen in der Natur verbringen kann“, erzählt Andreas aus dem Arbeitsalltag. Einen großen Wermutstropfen sieht er allerdings in der Entlohnung der bäuerlichen Arbeit und merkt an, dass die bäuerliche Arbeit viel zu gering bezahlt sei und von den gestiegenen Preisen hauptsächlich die Lebensmittelindustrie profitiere.

Der Lazarhof befindet sich in der Nähe des Turnersees und so bildet auch der Tourismus ein weiteres Einkommensstandbein. Im Rahmen eines eigenen Gewerbes werden Ferienwohnungen und Fremdenzimmer angeboten, dies hat bereits seit den frühen 1960-er Jahren Tradition.

Im Rahmen der Landwirtschaft spezialisierte sich Andreas auf mehrere Produktionsschienen in der Rinderhaltung, so wird neben der Milchwirtschaft und Mutterkuhhaltung auch die Stiermast betrieben. Andreas legt besonderen Wert auf seine Fort- und Weiterbildung. „Ich bin überzeugt, dass es wichtig ist, gut informiert zu sein und immer wieder Vorträge und Seminare zu besuchen. Ich bin schon sehr oft mit neuen Ideen von einer Informationsveranstaltung nach Hause gekommen.“ Jungen Hofübernehmern legt er ans Herz, neben der bäuerlichen Ausbildung auch eine weitere berufliche Ausbildung zu absolvieren. „Auch als Bauer muss man sich sein ganzes Leben immer wieder auf Neues einstellen. Man lernt das ganze Leben und es ist auch sehr interessant, immer wieder etwas Neues zu lernen“, erzählt Andreas und ist überzeugt, dass es das Wichtigste ist, sich die Freude an der Arbeit zu erhalten.

Družina/Familie

Weber

Kmetija pri Činkmanu
Želuče – Bilčovs

»Kmetovanje je vedno povezano z idealizmom, brez tega ne gre.«

Činkmanovi se že nad 15 let ukvarjajo s pridelavo jagod. Maja in junija prihajajo stranke od blizu in daleč pobirat jagode v Želuče, poleg jagod pa so na voljo tudi še maline. Mirko obdeluje skupaj devet hektarjev orne zemlje in pet hektarjev gozda. V glavnem se ukvarja z jagodami in malinami, poleg tega pa imajo tudi še nekaj goveda za lastno porabo.

»Ideja z jagodami se je rodila, ker je naša kmetija majhna in si je bilo treba premisliti, kako bi kmetovanje ohranili,« pripoveduje Mirko. Z jagodami so tedaj že imeli izkušnje pri Gamsu, pri Mirkovi sestri Brigiti in svaku Hanziju Miklu. »Lahko sem koristil znanje moje sestre in svaka, tako da je bilo lažje začeti s to novo panogo. Zdaj imamo z njima skupni strojni park in na ta način nastanejo koristne sinergije,« pravi Mirko.

Danes so jagode in maline glavni dohodek kmetije in dolgoročno naj ta panoga zagotovi delo vsaj eni delovni sili. Optimalno bi bilo, če bi dolgoročno oba, Mirko in njegova prijateljica Christiane, imela zagotovljeno delo doma. Mirko je poleg kmeta tudi samostojen podjetnik in prodaja kurilne naprave. V tem poklicu je tako fleksibilen, da si lahko vzame prosto, kadar se koplji delo na kmetiji, kar je v glavnem maja, kadar so zrele jagode.

Delo s posebnimi kulturami je delovno intenzivno in zaradi tega Mirku in Christiane pomagajo na višku sezone tudi mama, bratje in sestre ter nečaki in nečakinje. »Naše družinsko sodelovanje zelo dobro deluje. Sedaj nam pomagajo tudi že moji nečaki in nečakinje, kar me seveda zelo veseli,« pripoveduje Mirko. Sama imata s Christiane tudi že hčerko Eleno, ki pa je še premajhna, da bi pomagala pri delu in se raje zaigra na domačem dvorišču.

Za kakovostne jagode je treba površine dobro pripraviti in skrbeti za zdrave in vitalne rastline. Po treh letih je polju treba dati vsaj pet do šest let časa, da se odpočije, preden ponovno nasa-dijo jagode. Pomembno je tudi izbrati take sorte, ki so primerne domačemu podnebjju. Jagode so zelo občutljive rastline in zelo hitro gnijejo ali dobijo kake bolezni. Činkmanovi svoje jagode škropijo le tedaj, kadar je to zares potrebno. »Če gledaš na to, da imaš krepke in dobro razvite sadike, potem tudi ni treba toliko škropiti. Zaradi tega uporabljamo tudi dodatke, kot so to mineralne snovi in mikroelementi, ki krepijo rastline. Seveda sem bolj srečen, kadar mi ni treba škropiti,« pravi Mirko.

Dodatno je treba gledati tudi na to, kdaj so zrele, saj si lahko z zgodnjo sorto podaljšaš sezono. Konkurenca na Koroškem je med pridelovalci jagod zelo močna. Drugače kakor na Štajerskem, kjer je več kot 150 kmetov, ki se ukvarjajo z jagodami, je le teh na Koroškem le pet ali šest, med njimi veleponudnik, ki ima obsežne nasade in. Čeprav je konkurenca trda, pri Činkmanu nimajo nobenih problemov z odvzemom, le obratno, saj prihaja vsako leto več ljudi pobirat jagode.

»S tem, da smo začeli pridelovati jagode, je naraslo tudi veselje do dela na kmetiji,« pravi Mirko in je prepričan, da si moraš kot kmet ustvariti doma delovno okolje tako, da ti je to, kar delaš, všeč. Z jagodami so ohranili kmetijo in zagotovili eno delovno mesto. »Če ne bi imeli jagod, bi bilo vprašanje, ali bi lahko ostali naprej kmetje,« je prepričan. »Seveda pa je za kmetovanje tudi potreben idealizem, brez katerega ne gre,« zaključuje Mirko.

»Ohne Idealismus kann man nicht Bauer sein.«

In Selkach, in der Gemeinde Ludmannsdorf, baut Mirko Weber mit seiner Familie schon mehr als fünfzehn Jahre Erdbeeren an. Jedes Jahr zwischen Mai und Juni ist das Erdbeerfeld zum Selberpflücken geöffnet.

Die Idee zum Erdbeeranbau kam Mirko, als er sah, wie seine Schwester und sein Schwager, Brigitte und Hanzi Mikl, bereits gute Erfahrungen mit den Sonderkulturen gemacht haben. Er entschied sich, den Hof in Selkach umzustellen und konzentrierte sich, neben einer kleinen Rinderhaltung für den Eigenbedarf, auf den Anbau von Erdbeeren. Insgesamt bewirtschaftet Familie Weber neun Hektar landwirtschaftliche Nutzfläche und fünf Hektar Wald. Neben Erdbeeren werden auch Himbeeren zum Selberpflücken angebaut. Aus dem Arbeitsalltag am Hof erzählt Mirko, dass dabei immer die ganze Familie zusammen hilft. Neben seiner Freundin Christiane und seiner Mutter helfen auch seine Geschwister oft und gerne mit. Mirkos und Christianes Tochter Elena ist selbst noch zu klein um mitzuhelfen, dafür unterstützen sie bereits die Neffen und Nichten bei der Arbeit, was Mirko besonders freut.

Für eine gute und ergiebige Erdbeerernte ist sehr viel Pflege notwendig, da es sich bei den Erdbeeren um eine sehr anspruchsvolle Sonderkultur handelt. So bedürfen die Felder einer besonderen Pflege, die hauptsächlich nur mit speziellen Maschinen erfolgen kann. Für den Anbau und die Pflege der Felder nützt Mirko den Maschinenpark gemeinsam mit der Familie Mikl. „Ich konnte mich von Anfang an auf das Wissen meiner Schwester und meines Schwagers stützen, das war sehr hilfreich. Mit der Spezialisierung auf die Erdbeeren ist es uns gelungen die landwirtschaftliche Tätigkeit auf unserem Hof zu erhalten und langfristig hoffen wir, damit zumindest einen Arbeitsplatz am Hof zu sichern. Auf Grund der Spezialisierung haben wir wieder Freude am Arbeiten“, erzählt Mirko aus der Entwicklung seines Hofes. Er ist überzeugt, dass sich jeder Bauer, jede Bäuerin eine Strategie für den eigenen Hof überlegen muss, nur so kann man langfristig wirtschaftlich überleben. Dabei spielt seiner Meinung nach auch der Idealismus eine besondere Rolle, ohne den in der Landwirtschaft vieles nicht geht.

Kontakt: tel. 0676 – 569 51 09

Družina/Familie

Lipnik

Kmetija pri Toncerju
Škocjan

»Za naju je kmetovanje poklic, konjiček in počitek v enem.«

Pri Toncerju se Miha in Gitte Lipnik v glavnem ukvarjata z govedorejo in poljedelstvom. Na kmetiji živita skupaj s svojima otrokoma, dveletno Andrejo in enoletnim Benjaminom, ter s starimi starši, čisto na samem ob robu Škocjana. Skupno življenje treh generacij pod eno streho Lipnikovi lahko samo priporočajo. Medsebojno spoštovanje in oziranje drug na drugega so glavni stebri za dobro skupno življenje generacij. »Za naju prevladujejo prednosti, začeto pri oskrbi otrok do enostavnejšega dela na kmetiji – vedno nama gre kdo na roko. Poleg tega sva prepričana, da je tudi za stare starše lepo, kadar doživljata svoje vnuke,« menita Gitte in Miha.

Toncerjevi obdelujejo skoraj 30 hektarjev, šest hektarjev gozda in poleg tega ob Klopinskem jezeru oddajajo apartmaje za turiste, doma na kmetiji pa sobe za goste. Kmetija je urejena tako, da prihaja polovica dohodkov iz turizma, ostalo polovico pa pridelajo na kmetiji sami. Ukvarjajo se s prirajo mleka, pitajo tudi bike za prodajo in nekaj svinj za lastno porabo. Velik del površin so polja, tako da je tudi poljedelstvo pomembna produkcijska smer. Vse skupaj imajo pri Toncerju 12 krav molznic. Kar se tiče mlečne priraje, se bo do leta 2013 izkazalo, kako se bo razvil mlečni trg s kvotami. Miha bi rad ostal pri molži, sicer pa ni prepričan, ali se bo priraja mleka z dvanajstimi kravami potem še splačala. »Če ne, bo treba poljedelstvo in pitanje bikov intenzivirati,« meni Miha in si je tako tudi že odprl alternativo za prihodnost.

Delo na kmetiji so si Lipnikovi dobro razdelili: za goste in turizem je v glavnem pristojna Gitte, za delo z govedom in na polju pa Miha. Pri vsem tem pa pomagata tudi stari oče in stara mama. Oddaja sob in apartmajev za tujce ima pri Lipnikovih že pravo tradicijo, saj prihajajo nekateri stalni gostje že več ko 30, nekateri celo 40 let.

Na vprašanje, zakaj sta se Miha in Gitte odločila za kmetovanje, se oba nasmehmeta. Bilo je pravzaprav naključje, da sta postala kmet in kmetica. Miho je njegov oče posvojil in ga vprašal, ali bi prevzel kmetijo. Ker se je Miha izučil na kmetijskih šolah, se mu je zdelo primerno prevzeti tudi domačo kmetijo, saj mu je kmetovanje srčno veselje in si danes ne bi mogel predstavljati dela v kaki pisarni. Gitte sama ne prihaja s kmetije in je zaključila turistično srednjo šolo. Življenje na kmetiji je spoznala v Avstraliji, kjer je bila nekaj časa pomočnica na veliki kmetiji. Tako je vedela, kaj jo čaka in si lahko predstavljala obseg dela na kmetiji. »Preden sem rodila otroka, sem hodila na delo in vsak dan sem se veselila, ko sem po službi lahko sedla na traktor. To je bila moja rekreacija,« pravi Gitte. Za Miho in Gitte je kmetija poklic, konjiček in prosti čas – vse v enem. Kar se tiče kmetijstva in družbe, se jima zdi, da se družba ne zaveda, koliko dela opravlja kmet in kakšne so danosti na kmetijah v primerjavi z nastavljenimi in delavci. Za kmete in kmetice ni 14 mesečnih plač in kdor se ukvarja z živinorejo, le redko lahko gre na dopust. Mišljenje, da kmetje dobivajo podpore in se naj zato ne razburjajo, se Lipnikovim zdi napačno. »Družbi manjka informacija, zakaj so ta plačila potrebna, pravi Miha in si želi boljšo informiranost družbe nasploh.

»Die Landwirtschaft ist für uns Beruf und Berufung zugleich.«

Miha und Gitte haben sich auf ihrem Hof in St. Kanzian vor allem der Rinderhaltung und dem Ackerbau verschrieben. Neben der landwirtschaftlichen Tätigkeit bildet der Tourismus das zweite Einkommensstandbein der Familie. Gemeinsam haben sie sich dazu entschieden, den Hof von Mihas Eltern weiterzuführen. Gitte, die selbst nicht von einem Bauernhof stammt, hat sich bewusst für das Leben am Hof entschlossen und teilt sich die Aufgaben mit Miha. Er hat seine landwirtschaftliche Ausbildung in Raumberg (Steiermark) und in Ober St. Veit (Wien) abgeschlossen. Gitte hingegen hat die Hotelfachschule absolviert und im Ausland berufliche Erfahrungen gesammelt. Auf diese Weise bringen beide einen sehr guten „Ausbildungsmix“ für den Hof mit.

Am Toncer-Hof werden 30 Hektar landwirtschaftliche Nutzfläche und 6 Hektar Wald bewirtschaftet. Im Rahmen der Rinderhaltung beschäftigt sich Miha neben der Milchwirtschaft auch mit der Stiermast. Auf die Frage, was sich Miha von der Milchwirtschaft nach dem Jahr 2013 erwartet, antwortet er: „Wir haben jetzt 12 Milchkühe. Sollte sich der Milchmarkt mit den derzeit geregelten Quoten in eine Richtung verändern, die für uns nicht mehr wirtschaftlich wäre, können wir jederzeit die Stiermast und den Ackerbau ausweiten.“ Neben der landwirtschaftlichen Produktion ist den Lipniks auch die Qualitätssicherung im touristischen Bereich ein wichtiges Anliegen. So sollen die Apartments am Klopeiner See mit der Zeit mithalten, damit die Gäste auch weiterhin gerne ihren Urlaub dort verbringen.

Natürlich helfen auch die Großeltern am Hof noch tatkräftig mit. Miha und Gitte sind überzeugt, dass es für ihre Kinder, Andrea und Benjamin, nichts Schöneres geben kann, als auf einem Bauernhof im Rahmen der Großfamilie aufzuwachsen. Was die Landwirtschaft anbelangt, wünschen sich Gitte und Miha, dass sich die Bevölkerung der Bedeutung der Bauern und ihrer Arbeit bewusst wird und diese auch genügend zu schätzen weiß.

Rudi Maierhofer

Kmetija pri Krajncu
Škofiče

*»Najbolj uživam, kadar opazujem
življenjski krog narave.«*

V Škofičah pod Jerberkom leži – lepo na vzpetini in skoraj na samem – kmetija pri Krajncu, ki je obdana s travniki in gozdom. Rudi se je tukaj osredotočil na govedorejo in prirajo mleka. Kmetijo je kot najstarejši sin po smrtni nesreči svojega očeta prevzel leta 1995.

Krajnčeva kmetija je za govedorejo predestinirana, saj so skoraj vse površine arondirane okoli kmetije, nekatere so hribovite in tudi primerne za pašo. Tako se Rudijevo govedo poleti pase blizu hleva in je pod nadzorom gospodarja. Sicer pa je arondiranost površin tudi velika olajšava pri košnji, spravljanju sena ali silaže. Vse skupaj opravlja Rudi šest hektarjev poljščin, 14 hektarjev travnikov in 30 hektarjev gozda.

Pri Krajncu imajo 12 krav, od katerih je osem krav molznic in štiri krave dojilje. Telice obdržijo za lastno vzrejo, nekaj mladega goveda pa pitajo in prodajo. Rudi je še skupaj z očetom pregradil hlev in kmetijo že zgodaj specializiral na prirajo mleka. Rudi je član vzrejnega društva in prepričan je, da se kontrola dosežkov vedno splača, saj je istočasno tudi kontrola načina kmetovanja in krme. Treba je beležiti vse vzrejne podatke, kar daje dober in aktualen pregled nad razvojem črede. Take informacije so za dobro kmetovanje in ohranjanje oziroma izboljšanje kakovosti zelo pomembne.

Prodaja lesa je na kmetiji pomemben gospodarski steber. Pri delu v gozdu mu večkrat pomaga brat. Poleg bratov pa je še vedno na kmetiji velika pomoč Rudijeva mama, ki opravlja tudi gospodinjstvo. Pomoč pri delu, predvsem v gozdu, si Rudi poišče predvsem tedaj, kadar se križata delo na kmetiji in delo v gozdu. To se zgodi, kadar je bila huda zima in je veliko snegoloma ali kadar se pojavi hrošč lubadar.

Na področju gozdarstva je Rudi prepričan, da je za kmete dobra izobrazba zelo pomembna. Treba jih je informirati, kako je mogoče pozitivno gospodariti v gozdu. Pomembno se mu zdi, da bi združenja, kakor so gozdno gospodarske skupnosti, delala transparentno in tako tudi obračunavala. Rudi svoj les prodaja sam in je tako tudi najbolj zadovoljen.

Na vprašanje, zakaj je postal kmet, odgovori, da je bil najstarejši od bratov in sester in je že od malih nog zrasel v ta poklic. Poleg tega je zanj biti kmet tudi veselje in pri kmetovanju predvsem uživa delo v naravi. »V naravi je krog zaključen. Skozi leto opazujem in uživam, kako vse cveti in zori, kako se spomladi vse zbudi ter z zimo spet zaspi in počiva,« pripoveduje Rudi iz svojega delovnega vsakdanjika.

Rudi delovne postopke na kmetiji spreminja tako, da mu gre delo lažje od rok. Kadar spet kaj spremeni ali »racionalizira«, se mu veselje pri delu spet poveča, je rekel.

Kot kmetu se mu zdi zelo pomembno, da je sam svoj gospodar. Hkrati pa meni, da je kmet danes oviran pri svobodnem upravljanju svoje kmetije, ker mu država in EU predpisujeta že večino delovne prakse.

Rudi meni, da se družba spet bolj zaveda, kako pomembna dela opravljajo kmetje. O tem, da se pa tudi zaveda truda kmetov za lepo krajino, pa ni prepričan. Glavni problem naše družbe vidi v tem, da imamo danes od vsega preveč. Ljudje so razvajeni, tudi kar se tiče nizkih cen za živila. Ravno te pa bi morale biti vedno tako visoke, da bi krile stroške produkcije in bi imeli kmetje zagotovljen dohodek.

*»Ich genieße es zu beobachten,
wie sich im Jahreskreislauf die
Natur erneuert!«*

Unter dem Kathreinberg in Schiefing befindet sich auf einer Anhöhe der Bauernhof von Rudi Maierhofer. Hier bewirtschaftet er mehr als 30 Hektar Wald und über 20 Hektar landwirtschaftliche Nutzflächen. Er hat sich auf die Milchwirtschaft spezialisiert und ist Mitglied beim Zucht- und Kontrollverband. Rudi ist von den Vorteilen dieser Mitgliedschaft überzeugt und meint: „Die regelmäßige Kontrolle ermöglicht es mir, einen qualitativen Überblick über meine Herde und die Milch zu haben.“

Neben der Milchwirtschaft ist das Einkommen aus der Waldwirtschaft das zweite wirtschaftliche Standbein des Hofes. Rudi erledigt im Wald und in der Landwirtschaft die meisten Arbeiten selbst. Ab und zu, wenn die Arbeit alleine nicht zu schaffen ist, helfen ihm sein Bruder oder andere Helfer. Besonders stolz ist Rudi, wenn es ihm gelingt, einen Arbeitsprozess am Hof zu erleichtern oder, wie er sagt, zu „rationalisieren“. „Da ich alles alleine erledigen muss, ist es wichtig, sich den Alltag zu erleichtern, öfters gelingt das auch und so bleibt mir die Freude an der Landwirtschaft erhalten“, erzählt Rudi aus der Praxis.

Auf die Frage, warum er Bauer geworden ist, hat er sofort eine Antwort: „Ich bin der älteste von meinen Geschwistern und schon von klein auf war klar, dass ich den Hof einmal übernehmen werde. Es ist mir eine Freude Bauer zu sein, vor allem, weil ich immer im direkten Kontakt mit der Natur bin. Ich genieße es zu beobachten, wie sich im Jahreskreislauf die Natur erneuert, wie alles reift, verblüht, zur Ruhe kommt, um dann wieder von Neuem zu keimen und zu wachsen.“

Rudi ist überzeugt, dass gerade die Landwirtschaft viel zum Erhalt unserer Landschaft beiträgt und würde sich wünschen, dass sich auch die Gesellschaft dieser Erhaltungsfunktion stärker bewusst wäre.

Kontakt: tel. 0664 – 101 16 96

Družina/Familie
Schnabl

Kmetija pri Kanalcu
Draščice

*»Mladina mora iti v svet,
to ji širi obzorja!«*

Kanalčeva kmetija je sredi Draščic na Zilji in je osredotočena na prirejo mleka. Michael s svojo ženo Marijo, otrokoma Tanjo in Matthiasom ter s starši Jožefom in Sofijo oskrbuje nad 70 glav živine, skoraj 40 hektarjev orne zemlje, vključno s površinami, ki jih ima v najemu, ter nad 30 hektarjev gozda. Vse to obdelujejo na ekološki način že od leta 1994 naprej.

Schnablovi lahko veliko pokažejo. Hlev za prosto rejo so obnovili z lastnim lesom in uporabljali v glavnem okroglice. »Gradnjo z okroglicami lahko samo priporočam. Z njimi je na zelo enostaven in ugoden način mogoče graditi kmečka poslopja, poleg tega brez težav lahko uporabiš lastni les. Sam sem začel graditi z okroglicami že v času, ko se s tem na Koroškem še nihče ni ubadal, namreč leta 1996,« pripoveduje Michael iz svojih izkušenj.

Obnoveitev hleva in osredotočenje na prirejo mleka je imela posledico, da imajo pri Kanalcu molzišče tipa ribja kost 1 x 8, kjer molzejo osem krav naenkrat, po mleko pa prihajajo iz mlekarne direktno na dom. Schnablovi pridelujejo nad 145.000 litrov mleka na leto. Govedu so poleti za dnevno pašo na voljo pašniki, ki se držijo kmetije. Ostale površine pa so malo oddaljene. Mlado govedo se poleti pase na planini. Poleg goveda najdemo pri Kanalcu tudi prašiče za lastno porabo in nekaj ovc, ki so, kakor meni Michael, »naravne kosilnice za sadovnjak«.

Kanalčevo kmetijo so tudi odlikovali z »varnostno plaketo« socialnega zavarovanja za kmete. »S tem priznanjem odlikujejo kmetije, ki so zgledne na področju varnosti pri delu,« razlaga Michael in podčrta pomembnost varnega delovnega okolja. Prav tako meni, da na kmetijah pogosto pozabijo, koliko nesreč se lahko zgodi in kako enostavno jih lahko preprečimo.

Kot predsednik gozdarske gospodarske skupnosti je Michael poleg kmetovanja tudi zelo aktiven na gozdarskem področju. Pravi, da je zelo pomembno, da so kmetje tudi na tem področju dobro izobraženi in koristijo dohodke iz gozda.

Kanalčevo kmetijo je Michael prevzel leta 1993 od svojega očeta in je z razvojem svojega obrata zelo zadovoljen. »Če pogledam nazaj, si mislim, da nam je kar dobro uspelo uresničiti vsa naša pričakovanja. Starši so me vedno podpirali pri tem, da realiziram vse tako, kakor si to predstavljam. Oče mi je vedno rekel, da si moram kmetijo tako urediti, kakor ustreza meni. Mislim, da je to bilo zelo pomembno.« Schnablovi živijo skupaj s starimi starši pod eno streho. O skupnem življenju pravi Marija: »Živeti v generacijah, pomeni, da se oziramo drug na drugega. Ob začetku traja nekaj časa, da zrastejo vsi družinski člani skupaj in treba si je vzeti čas, da se spoznaš. Razhajanje mnenj je nekaj normalnega, če živi več ljudi skupaj. Pomembno pa je, da vedno spet najdeš skupni imenovalc.«

Mladini, ki želi prevzeti kmetijo, svetuje Michael, da se najprej dobro izobrazi: »Dobra izobrazba mora biti temelj, ni pomembno, ali je to na kmetijskem področju ali pa na kakšnem drugem, saj ti izobrazba odpira vrata. Za prevzemnike kmetij se mi zdi zelo pomembno, da gredo kdaj tudi od doma v tuje kraje in si tako širijo obzorje. Poleg tega svetujem vsakemu, da si ogleda čim več kmetij. Čim več vidiš, tem bolj si tudi lahko ustvariš sliko, kam in kako bi lahko razvil svojo kmetijo.«

Za prihodnost si Michael želi predvsem zdravja, zadovoljstva in nadaljnega pozitivnega razvoja domače kmetije, ki naj bi naprej dajala vsem kruha. Na vprašanje, kaj pričakuje kot govedorejec po letu 2013, odgovori, da se razvoja na kmetijskem področju ne boji. »Kmete bo naša družba vedno potrebovala in prepričan sem, da bo tudi po letu 2013 tako,« je Michael optimističen za prihodnost.

*»Eine gute Ausbildung und Erfahrungen
weg von zu Hause sind ein gutes
Fundament für die Jugend!«*

Auf dem Kanalhof in Draschitz im Gailtal spezialisierte sich die Familie Schnabl auf die Milchwirtschaft. Michael sorgt mit seiner Frau Maria, den Kindern Tanja und Matthias sowie mit seinen Eltern Josef und Sofia für den Bio-Betrieb. So werden fast 40 Hektar landwirtschaftliche Nutzfläche, mehr als 30 Hektar Wald bewirtschaftet und über 70 Stück Vieh versorgt. Der renovierte Laufstall ist unter anderem aus Rundholz gebaut und bietet genug Platz für das Vieh.

Die Kühe werden im 4er-Fischgräten-Melkstand gemolken und die Milch wird direkt am Hof abgeholt. Nach dem Melken steht den Kühen vom Frühjahr bis zum Herbst eine Weide zur Verfügung. Das Jungvieh befindet sich im Sommer auf der Alm. Neben dem Fleckvieh werden am Hof auch Schafe und Schweine für die Eigenproduktion gehalten. „Die Schafe übernehmen bei uns die Rasenmäher-Funktion im Obstgarten“, erzählt Michael.

Neben der Landwirtschaft ist Michael auch ein engagierter Forstwirtschaftler. Er ist Obmann der Waldwirtschaftsgemeinschaft und ist überzeugt, dass sich die Bauern gezielt um ihre Waldbewirtschaftung kümmern sollten. Michael hat den Hof 1993 von seinen Eltern übernommen und wurde in all seinem landwirtschaftlichen Vorhaben von diesen immer unterstützt. „Das war sehr wichtig, denn ich habe das verwirklicht, was mir selbst wichtig erschienen ist.“

Der Jugend kann ich nur raten, sich gut auszubilden und anschließend auch die Welt zu erkunden. Wenn man fort geht, sieht man viel und kann mit neuen Ideen und Erfahrungen auf den eigenen Hof zurückkehren“, erzählt Michael aus seiner eigenen Geschichte. Er legt besonderen Wert auf die Bildung und Ausbildung seiner Kinder, da diese eine Türöffnerfunktion hat. Für die Zukunft wünscht er sich weiterhin Gesundheit und Zufriedenheit für seine ganze Familie und dass er den Hof auch weiterhin mit allen Familienmitgliedern so erfolgreich weiterführen kann.

Kontakt: tel. 0650 – 140 05 26

direktor mag.
**Marijan
Pogačnik**

**Biotehniški center Naklo
Biotechnisches Zentrum Naklo**

»Spodbujati želimo podjetnost in inovationost ter skrbeti za osebni razvoj!«

Biotehniški center Naklo sestavlja več enot, in sicer so to srednja šola, višja strokovna šola in medpodjetniški izobraževalni center. Srednja šola ima izobraževalne programe na področju gospodinjstva, živilstva, hortikulture, kmetijstva in naravovarstva. Vsi ti programi so dve-, tri- ali štiri-letni. Višja strokovna šola izvaja višješolski študijski program Upravljanje podeželja in krajine, ki traja dve leti in se vanj lahko vpišejo študentje ter dijaki po poklicni maturi, ki jo opravijo po štiri-letnem izobraževanju na srednji šoli. Medpodjetniški izobraževalni center pa je posvečen izobraževanju odraslih. V vizijo biotehniške šole so zapisali: »Želimo si, da bi bila naša šola najboljša, da bi bila to šola brez porazov. Vsak dijak bi po zaključku šolanja vedel, v čem je dober, kakšne talente in sposobnosti ima. S tem bi mu dali popotnico, da bi lahko postal karkoli si želi.« Da te besede niso le prazne fraze, dokazuje široki spekter aktivnosti na šoli ter pestra inovativna dejavnost. Poleg tega da ima šola svojo sončno elektrarno, je tudi preusmerila svoje kmetijsko pridelovanje na ekološki način in ima, razen na področju cvetličarstva, za vse smeri eko-certifikate.

Kmečka izobraževalna skupnost (KIS) in Biotehniški center sodelujeta že od leta 2005 naprej, ko je bila šola ena od udeleženk projekta »Mladina brez meja«. Od leta 2007 naprej pa dijaki in študenti Biotehniškega centra kot volonterji lahko spoznajo na različnih južnokoroških kmetijah način kmetovanja, kjer se na osnovi izobraževalnega programa učijo praktičnih sposobnosti.

Direktor Pogačnik to sodelovanje zelo pozdravlja in meni: »Prav ti kontakti razširjajo obzorja in vzpostavljajo žive stike s sosedi onstran meje. Kmečke družine so v zadnjih letih sprejele naše dijake kakor družinske člane. Eno je, da spoznajo učenci delo na kmetiji in delovno kulturo, drugo pa je prav ta medčloveška ravan. Uspelo nam je, da s temi volontariati zajamemo oboje. Prepričan sem, da so bili na Koroškem izbrani zelo dobri mentorji in tako so ta bivanja na Koroškem za naše dijake postala nekaj nepozabljivega.« Tudi v prihodnje bosta KIS in Biotehniški center sodelovala na področju delovnih praks, saj je šoli za leto 2009 uspelo pridobiti evropski izmenjalni program, s katerim bodo študentje višje šole lahko opravili svoje delovne prakse na Koroškem. Od šolskega leta 2009/2010 razpisujejo v biotehniškem centru tudi biotehniško gimnazijo, ki bo omogočala dijakom navadno maturo, s katero se bodo brez opravljanja dodatnih izpitov lahko direktno vpisali na univerzitetni študij. Ta gimnazija bo osredotočena na biotehnologijo, mikrobiologijo, naravovarstvo ter kmetijstvo.

Biotehniški center je zelo dobro zasidran v regiji, saj ima učence, ki prihajajo iz cele Gorenjske, iz okolice Ljubljane, Notranjske in celo iz Primorske. Na tem slovenskem območju je skupaj približno 20.000 kmetij, ki so zelo različno usmerjene. Na šoli opažajo, da se na teh kmetijah vedno bolj odločajo tudi za strokovno izobrazbo in študij kmetijstva. Sicer se pa na šolo vpiše tudi veliko učencev iz nekmečkega prebivalstva, saj so izobraževalni programi zelo raznoliki.

Na področju kmetijskega izobraževalnega programa polagajo veliko pozornost na visoko kakovost kmečkih proizvodov. »Pri pouku poudarjamo, da je slovenski proizvod proizvod višje kakovosti. Še boljše želimo izobraziti naše dijake na področju trženja in prodaje domačih proizvodov,« razlaga direktor Pogačnik. Da pa je šola na zelo dobri poti prav na področju trženja domačih proizvodov, se lahko vsak obiskovalec šole prepriča v šolski trgovini, kjer prodajajo med drugim mlečne proizvode, med, zelišča, zelenjavo, rože – vse pač, kar pridelajo na skrbno vodeni ekološki šolski kmetiji.

»Wir möchten die Unternehmenslust, Innovation und Persönlichkeitsentwicklung anregen!«

Das Biotechnische Zentrum Naklo setzt sich aus mehreren unterschiedlichen Einrichtungen zusammen. Dazu zählen die Mittelschule, die höhere Fachschule und das Ausbildungszentrum für Erwachsenenbildung. Die Mittelschule hat ihre Ausbildungsschwerpunkte in den Bereichen Gartenbau, Tierzucht, Landwirtschaft, Hauswirtschaft und Naturschutz gesetzt. Alle diese Schwerpunkte werden im Rahmen von zwei-, drei- oder vierjährigen Lehrgängen absolviert. Die höhere Fachschule bietet den Studiengang „Land und Landschafts-Bewirtschaftung“ an, welcher innerhalb von zwei Jahren abgeschlossen wird.

Die Vision des Zentrums lautet: „Wir wünschen uns, dass unsere Schule zu den Besten zählt und dies eine Schule ohne Niederlagen ist. Jeder Schüler soll nach dem Abschluss wissen, worin er gut ist, welche Talente und Fähigkeiten er besitzt. Damit geben wir ihm die Gewissheit mit auf den Weg, dass er das werden kann, was er sich wünscht.“

Zwischen der Bäuerlichen Bildungsgemeinschaft / Kmečka izobraževalna skupnost und dem Biotechnischen Zentrum in Naklo gibt es seit 2007 eine enge Zusammenarbeit im Rahmen der Auslandsvolontariate, welche die Schüler aus Naklo in Kärnten absolvieren. Der Direktor des Zentrums, Mag. Marijan Pogačnik, sieht in diesem Austausch, der von der KIS organisiert wird, folgende Vorteile: „Der Horizont unserer Schüler wird erweitert und es entstehen lebendige Kontakte. Einerseits lernen unsere Schüler die Arbeitsabläufe auf den Bauernhöfen kennen, andererseits passiert gerade auf der zwischenmenschlichen Ebene sehr viel. Ich bin überzeugt, dass in Kärnten sehr gute Mentoren für unsere Schüler gefunden wurden, und die Aufenthalte unvergesslich bleiben.“

Für das Jahr 2009 ist es gelungen im Rahmen eines EU-Austauschprogramms mehrere Auslandspraktika zu garantieren. So werden auch in den heurigen Frühjahrs- und Sommermonaten einige slowenische StudentInnen auf unseren Höfen ihre Erfahrungen sammeln.

Kontakt: <http://www.bc-naklo.si>

Daniel Pasterk

Kmetija pri Pasterku
Železna Kapla - Bela

»Nehati je treba s podporami za take kmete, ki svojih površin ne obdelujejo!«

Daniel je s svojo kmetijo povezan že od malih nog, saj je bil že kot mladostnik prepričan, da bo postal kmet. Dokončno jo je od svojih staršev prevzel leta 2000 in se danes ukvarja z govedorejo in direktno prodajo od doma. Drugi steber kmetije pa je gozdarstvo, saj gospodari nad več ko 100 hektarji gozda v dolini Bele.

Daniel se je izučil na kmetijski šoli »Goldbrunnhof« v Dobrli vasi in se tudi po zaključku stalno izobraževal naprej in opomni: »Pomembna se mi zdijo izobraževanja in seminarji za kmete in kmetice, saj izveš vedno kaj novega, spoznaš nove ljudi in si širiš obzorje.«

Pasterkova kmetija je tipična gorska kmetija, ki na samem kraljuje nad Belo in Železno Kaplo. Površine so arondirane okoli kmečke hiše in tudi gozd se drži skupaj. Obdelovanje površin pa je precej bolj naporno kakor v dolini. Kljub temu Danielu nikoli ni prišlo na misel, da bi kmetovanje opustil. Vse skupaj obdelujejo pri Pasterku 15 hektarjev hribovitih travnikov. Daniel si je v letih 1997 in 1998 zgradil lastno klavnico ter predelovalnico za meso. Živali mu tako za zakol ni treba peljati drugam, kar se mu zdi predvsem pomembno, saj sam zelo kritično gleda na dolge živalske prevoze. Vse mesne izdelke – sveže in trajne – predelajo in prodajajo direktno od doma. »Do danes še nismo imeli kakšnih problemov s kakovostjo in tudi robo smo vedno brez problemov prodali,« pripoveduje Daniel.

Največ dela na kmetiji pa je v gozdu, in Daniel pripoveduje, da se na gozdarskem področju veliko spreminja. Danes je mehanizacija v gozdu precej napredovala in postaja tudi delo v gozdu lažje. Tako je delo s »harvesterjem« danes skoraj samoumevno. Gozdarji občine Železna Kapla – Bela so v glavnem združeni v gozdno gozdarsko skupnost, prek katere lahko prodajajo svoj les. Prednosti takih združenj vidi Daniel v skupnem odvzemu lesa, logistiki, predvsem pa v izobraževanju kmetov na področju varnosti pri delu v gozdu.

Najljubši Danielov konjiček je lov, saj ima tudi lastno lovišče. Že kot otrok je spremljal očeta in dedka na lov. Pravi, da mu je pri lovu najlepše to, da se sprehodiš po naravi in si v gozdu. Seveda pa je lepo, kadar kaj uloviš in se lov nato tudi pošteno praznuje. Na prežo hodi, ko ima čas, saj je odvisen od dela na kmetiji in v gozdu z lesom.

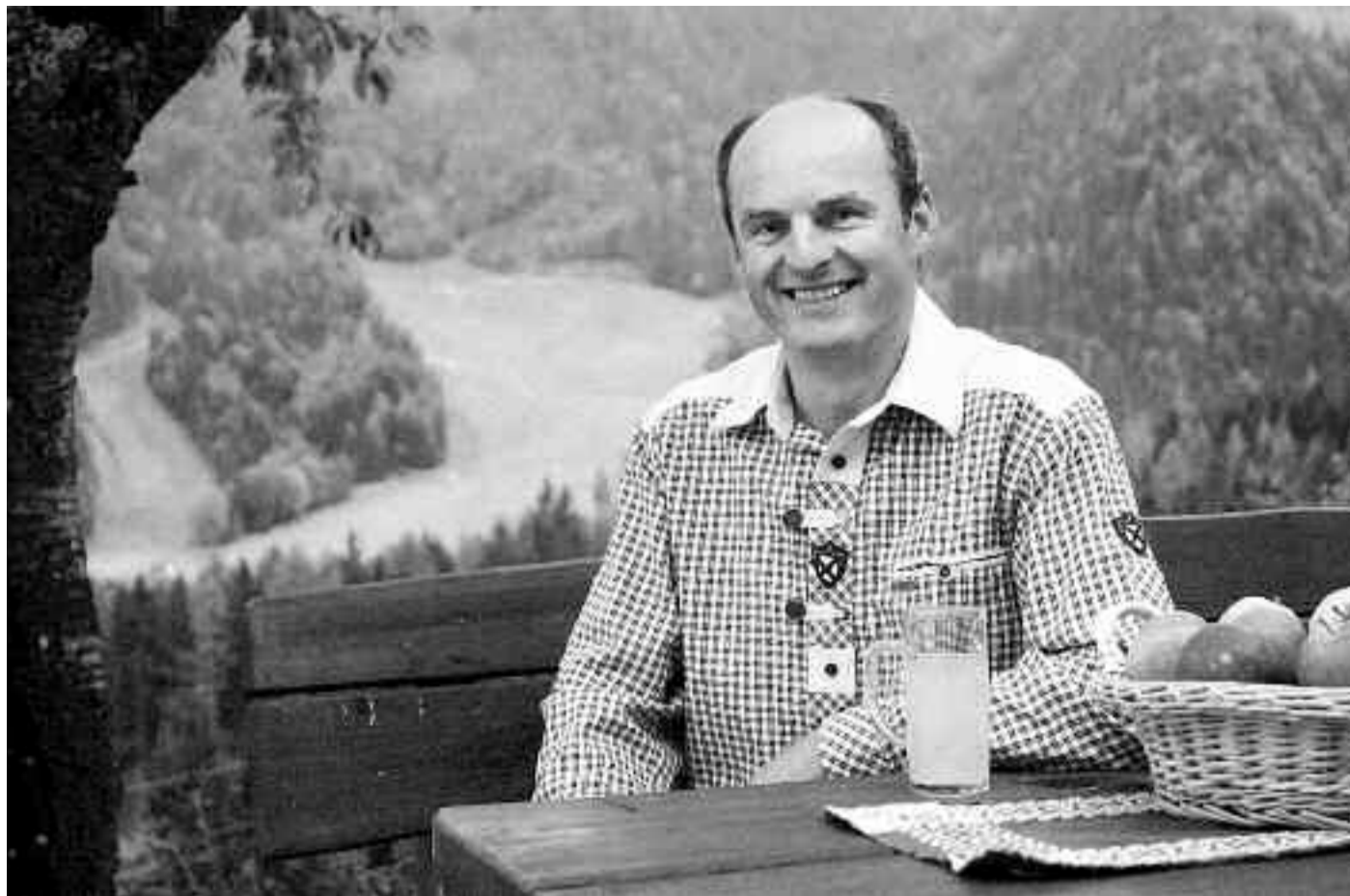
Za prihodnost si želi, da se bi kmečka politika bolj ozirala na gorske kmete. Zdi se mu, da se vse koncentrira na velike obrate, majhne kmetije pa gledajo skozi prste. Birokracija je za kmete ogromna in podpore kmetom se mu zdijo včasih kot miloščina. Najbolj pa ga razburi, da so v zadnjih letih zelo visoko podpirali kmete, ki niso več obdelovali svojih površin. »Zakaj dobi kdo za to, da nič ne dela, več denarja, kakor tisti, ki pridno kmetuje vsak dan,« se sprašuje Daniel in zahteva, da se taka agrarna politika v prihodnje ne bi ponovila več.

»Bauern, die ihre Flächen nicht bewirtschaften, sollten keine Agrarförderungen bekommen!«

In Vellach bei Eisenkappel liegt der Bergbauernhof von Daniel Pasterk. Dort bewirtschaftet er mehr als 100 Hektar Wald und 15 Hektar Grünflächen. In der Landwirtschaft konzentriert er sich auf die Mutterkuhhaltung und die Grünlandbewirtschaftung. Seine Flächen sind ausschließlich Wiesen und Weiden. Zusätzlich hat er für die Direktvermarktung einige Schweine, die einen eigenen Auslauf genießen.

Die Haupteinnahmequelle des Hofes ist die Waldbewirtschaftung, welche im Großen und Ganzen von Daniel alleine erledigt wird. Wie in der Landwirtschaft, gibt es auch in der Waldbewirtschaftung stetige Veränderungen. So hat sich im Bereich der Mechanisierung in den letzten 15 Jahren sehr viel getan und unterschiedliche Maschinen erleichtern die Arbeit im Wald. Die Waldbesitzer der Gemeinde Eisenkappel-Vellach sind in einer Waldbewirtschaftungsgemeinschaft vereint, welche den gemeinsamen Verkauf des Holzes organisiert. „Ich persönlich sehe den größten Vorteil dieser Gemeinschaften im Bereich der Sicherheitsschulungen für die Bauern. Auf Grund der Sicherheitsausrüstung und der Forstsicherheitskurse lernt man richtig mit seinen Maschinen umzugehen und auf sich zu achten“, erzählt Daniel.

Neben seinem Beruf als Land- und Forstwirt ist er auch leidenschaftlicher Jäger in seiner Eigenjagd. Bereits seinen Großvater hat er als kleiner Junge gerne beim Jagen begleitet und setzt nun selbst die Familientradition fort. Heute ist er Hegeringleiter von Vellach, in dem acht Eigenjagden und zwei Gemeindejagden vertreten sind. In dieser Funktion übernimmt er unterschiedliche Aufgaben und Pflichten, unter anderem informiert er die Hegeringmitglieder über Neuigkeiten im Bereich des Jagdwesens, übernimmt die Abschussmeldungen und nimmt an unterschiedlichen Sitzungen teil. Selbst genießt er die Jagd sehr und versucht ihr so oft wie möglich nachzugehen. Vor allem freut es ihn, wenn nach erfolgreicher Jagd, die Beute entsprechend gefeiert wird.

Willi Lausegger

Kmetija pri Ožekarju
Poden – Borovlje

»Starejši morajo pravočasno predati kmetije v roke mlajše generacije!«

Kot najmlajši od petih bratov in dveh sester se je Willi najprej izučil za mizarja, z 19 leti pa se je izcimilo, da bo postal kmet in prevzel domačo kmetijo. To je bil zanj zelo poseben korak, o katerem pravi: »Naenkrat sem realiziral, da je vse to moje in bil sem veliko bolj motiviran, vlagati svoj trud in čas v kmetijo. Seveda sem bil tedaj zelo mlad, s pomočjo staršev pa je vse šlo.« pripoveduje Willi o svojih začetkih. Če pogleda nazaj, mu je bila pomoč staršev vedno zelo pomembna, saj je znanje starejših zelo veliko vredno, čeprav ni vedno enostavno pod skupno streho, ne za mlade in tudi ne za starejše. »V teku časa se najde srednja pot, po kateri je mogoče dobro rešiti vse,« je Willi prepričan. Kritično opazuje prakso, da starejši kmetje velikokrat prestari predajo kmetijo v mlajše roke. Pomembno je, da zaupajo mladini in da se ta lahko izkaže. Kakor je običajno za gorske kmetije, imajo tudi pri Ožekarju v glavnem strme površine, na katerih je delo precej bolj težavno kakor v dolini, saj je marsikaj treba delati tudi na roko. »Seveda imamo gorski kmetje višje podpore, sicer pa je tudi naš vsakdan delovno bolj intenziven. Če kot družba nočemo, da bodo vse te hribovite površine zarasle z gozdom, moramo za to tudi kaj investirati,« je Willi prepričan. V glavnem je Williju pri kmetovanju všeč, da je sam svoj gospodar in si delo lahko sam razdeli in uredi. »Seveda je dela veliko, to pa je povsod tako, saj sem tudi kot mizar moral veliko delati in je bilo deloma tudi trdo,« pripoveduje Willi.

Pri Ožekarju obdelujejo 18 hektarjev, vključno s površinami, ki jih imajo v najemu, poleg tega pa še nad 40 hektarjev planine. Willi vse obdeluje na biološki način in več kot tretjina površin ima posebno ekološko vrednost. Na svoji kmetiji se ukvarja z govedorejo in ovčjerejo. Pri govedu se je osredotočil na pasmo pinzgau in je tudi včlanjen v rejsko društvo, saj šteje ta pasma v Avstriji k ogroženim pasmam. Ima 20 krav dojlj, ki se s svojim naraščanjem poleti pasejo na planini. Govedo deloma zakolje in predela sam, nato ga proda direktno od doma ali pa prek društva za pitanje goveda.

Pri Ožekarju se je ohranila tudi ovca očalarka, kar je bilo pomembno za ohranitveno vzrejo te pasme na Koroškem. Kakor pri govedu, gre tudi pri ovci očalarki za ogroženo pasmo. Konec osemdesetih let je bilo na Koroškem ohranjenih samo še 17 ovc očalark, sedem od teh jih je bilo pri Ožekarju. Z ohranitvenim programom je bila med tem vzreja tako uspešna, da je danes na Koroškem nad 2000 ovc te pasme, od katerih so marsikateri tudi v Podnu.

Poleg vsakdanjih opravil na kmetiji se Willi ukvarja tudi z gozdnim gospodarstvom, saj ima več ko 30 hektarjev gozda. Na tem področju se je deloma usmeril na prodajo okroglic za posebne potrebe, kot so to zimski cestni drogi ali drogi za plotove.

Za prihodnost si predvsem želi, da bi ostal zdrav. Nasploh pa si bi želel, da bi družba kmečko delo bolj cenila in bi kmetje imeli boljši ugled v naši družbi. »Želim si, da bi kmet spet kaj veljal in se bi družba zavedala, kaj vse opravljamo kmetje in kako obširno je kmečko znanje,« zaključuje Willi.

»Die landwirtschaftlichen Betriebe sollten rechtzeitig an die junge Generation übergeben werden!«

Willi hat mit 19 Jahren den elterlichen Bauernhof als jüngster von 9 Geschwistern übernommen. Sein Bergbauernhof liegt mitten im Bodental und umfasst neben 18 Hektar Grünland, 40 Hektar Almflächen auch über 30 Hektar Wald.

Den Bauernhof zu übernehmen, war für ihn ein besonderer Schritt. Darüber erzählt er Folgendes: „Auf einmal habe ich realisiert, dass der gesamte Hof mir gehört. Ich war auf einmal viel motivierter, meine Arbeit in den Hof zu stecken.“ Willis Eltern und die Geschwister haben ihn weiterhin bei der Arbeit unterstützt. Er ist überzeugt, dass man als Junger sehr viel von der älteren Generation lernen kann und das Wissen seiner Eltern nicht unterschätzen sollte. Er ist der Meinung, dass sehr viele Bauern viel zu lange warten, bis sie den Hof an ihre Nachkommen übergeben. Seiner Meinung nach ist es wichtig der Jugend zu vertrauen und ihr die Möglichkeit zu geben, sich zu verwirklichen.

Willi bewirtschaftet seine Flächen biologisch und hat sich der Zucht von Kärntner Brillenschafen und Pinzgauer Rindern verschrieben – beides gefährdete österreichische Tierrassen. Die Brillenschafe haben sich beim „Ožekar“ schon seit jeher erhalten. Ende der 1980-er Jahre gab es in Kärnten nur mehr 17 Brillenschafe, sieben von diesen beim Ožekar. Die Erhaltungszucht war dann so erfolgreich, dass heute bereits mehr als 2000 Mutterchafe dieser Rasse in Kärnten zu finden sind, viele von diesen auch im Bodental.

In der Rinderzucht hat sich Willi für Pinzgauer entschieden und ist seit 1995 Mitglied des Zuchtverbandes. Insgesamt hat er 10 Mutterkühe, die den Sommer mit ihrem Nachwuchs auf der Alm verbringen. Als Bergbauer hat er hauptsächlich sehr steile Flächen zu bewirtschaften und die Arbeit ist um einiges schwerer als im Tal. „Wenn uns als Gesellschaft etwas an der Kulturlandschaft liegt und wir der Verwaltung entgegenwirken wollen, müssen wir dafür auch etwas investieren“, hält Willi fest.

Družina/Familie

Butej

Kmetija pri Černku
Večna vas – Globasnica

»Poteke na kmetiji je treba natančno načrtovati in preračunati.«

Černkova kmetija leži sredi Večne vasi in je osredotočena na prašičerejo in direktno prodajo od doma. Černkovi obdelujejo 16 hektarjev gozda in pet hektarjev poljščin. Imajo štiri plemenske svinje, prašiče v glavnem zakoljejo sami za direktno prodajo, nekaj prašičev pa prodajo tudi drugim kmetom za nadaljnjo vzrejo.

Valentin in njegova žena Elisabeth sta se oba izučila na kmetijskih šolah in nato opravila še dodatno izobrazbo za diplomiranega zdravstvenika in diplomirano medicinsko sestro. Elisabeth se je iz gornje Koroške priselila v Globasnico in sama prihaja iz kmečke družine, tako da zanjo življenje na kmetiji ni bilo nič novega. V novi okolici se je tudi hitro vživela, saj je začela peti pri zborih in sodeluje pri raznih kulturnih, cerkvenih in družabnih prireditvah. »Na ta način sem zelo hitro spoznala nove ljudi in bila takoj del te zame nove družbe. Če si odprt človek, skoraj ni problemov z integracijo v novo družbo,« odgovori Elisabeth na vprašanje, kako se je počutila ob začetku, ko se je priselila.

Tudi Valentinova mama živi skupaj z družino in še pomaga na kmetiji. »Če se vsak malo ozira na drugega, potem je skupno življenje lahko nekaj zelo lepega. Pomagamo drug drugemu in si tako olajšamo vsakdanjik,« pripoveduje Elisabeth iz prakse treh generacij v eni hiši. Valentin in Elisabeth sta prepričana, da je življenje na kmetiji tudi za njuna otroka, šest let starega Florijana in štiri let staro Liso, nekaj posebnega, saj doraščata z živalmi in naravo.

Kot oče in mama si oskrbo otrok razdelita in podpirata drug drugega. Tako se je Valentin tudi odločil, da koristi karenčni dopust. Takrat je tudi užival distanco do svoje službe in se bolj posvetil kmetovanju. »Kmet moraš biti iz prepričanja. Zelo pomembno je, da kalkuliraš in načrtuješ delovanje na kmetiji, samo tako ti tudi kaj ostane,« je Valentin prepričan. Odločil se je za direktno prodajo svežega svinjskega mesa in trajnih izdelkov, ker je kmetija zelo majhna in je treba nekje dobiti višjo dodatno vrednost, kakor bi jo nudila le primarna produkcija. »Sicer pa s prašičerejo ni toliko dela vsak dan, če imaš govedo, si veliko bolj privezan na kmetijo,« pravi Valentin. Seveda se pa pri polkmetih pozna, da gre skoraj ves prosti čas za kmetovanje, kar zahteva dobro organizacijo dela.

Butejevi so tudi včlanjeni v društvo »Farantovi kmetje« v Globasnici. Farant je v teku let postal velik letni dogodek, ki ga prirejajo vsako leto 15. avgusta v Globasnici. »Za nas kmete je to zelo dobra prireditev, saj poudarja regionalnost naših proizvodov in podpira domače kmete in gostilničarje,« je Valentin prepričan. Sam v glavnem prodaja svoje izdelke direktno od doma ali pa prek znancev in prijateljev. Svoje prašiče zakolje pri sosedu, ki ima lastno klavnico. Tam kolje veliko kmetov iz okolice in po navadi si pri zakolu pomagajo drug drugemu. »Ne bi se splačalo, da si sam zgradim klavnico in tako mi ni treba prevažati živine. Meso pa nato predelamo v lastni predelavnici, ki sem jo obnovil letos poleti,« pripoveduje Valentin.

Butejevi so tudi včlanjeni v agrarno skupnost »Veškega in Podrškega stanu«, kjer imajo lastne planinske deleže. Planina na Veškem in Podrškem stanu je velika malo več ko sto hektarjev, svoje pašne pravice koristi 20 članov agrarne skupnosti. Elisabeth se je nekaj časa nazaj izobrazila za »šolo na planini«. Pravi, da je izobrazba zelo dobra in omogoča kmetijam s planino stranski dohodek. Sama ponudbo na Veškem in Podrškem stanu še ni natančno izdelala, ker do sedaj ni bilo zadosti časa, da bi se temu podrobneje posvetila. Meni pa, da je gotovo tudi »šola na planini« razvojna možnost za domačo kmetijo.

»Die Abläufe am Hof müssen geplant und wirtschaftlich berechnet sein.«

Im Zentrum von Wackendorf liegt der Bauernhof von Valentin und Elisabeth Butej. Gemeinsam mit der Unterstützung von Valentins Mutter bewirtschaften sie 16 Hektar Wald und fünf Hektar Ackerfläche. Der Hof ist auf die Schweinemast und die Direktvermarktung von frischem Schweinefleisch sowie unterschiedlichen Dauerwaren spezialisiert.

Valentin und Elisabeth genießen das Leben am Bauernhof und sind überzeugt, dass es gerade für ihre Kinder Florian und Lisa etwas Besonderes ist, am Hof aufzuwachsen. Das Leben in der Großfamilie empfinden alle als Bereicherung. »Das gemeinsame Leben der unterschiedlichen Generationen kann eine große Bereicherung für alle Familienmitglieder sein. Wenn jeder etwas Rücksicht auf den Anderen nimmt, ist ein gutes Auskommen untereinander kein Problem,« erzählt Elisabeth aus dem Alltag. Sie ist aus Oberkärnten nach Globasnitz gezogen und meint auf die Frage, wie sie sich in der neuen Umgebung zurechtgefunden hat: »Wenn man offen ist und auf die Menschen zugeht, ist das kein Problem. Ich habe bald angefangen, beim Kirchenchor mitzusingen und auch bei anderen Aktivitäten geholfen, da lernt man sehr schnell neue Freunde und Bekannte kennen.«

Valentin ist Mitglied der »Farant-Bauern«, die jährlich am 15. August das »Farant-Fest« in Globasnitz veranstalten. Dieser Verein ist ein Zusammenschluss lokaler Bauern, die sich um die Vermarktung der eigenen bäuerlichen Produkte bemühen und sich beim alljährlichen Fest über eine immer größer werdende Anhängerschaft freuen dürfen.

Valentin und Elisabeth haben beide landwirtschaftliche Schulen besucht und sich später zum diplomierten Krankenpfleger bzw. zur diplomierten Krankenschwester ausgebildet. Die Landwirtschaft wird somit im Nebenerwerb geführt. Valentin legt großen Wert auf die Wirtschaftlichkeit seiner bäuerlichen Tätigkeiten. Er ist überzeugt, dass heutzutage jeder Landwirt seine Abläufe am Hof genau kalkulieren sollte, um erfolgreich wirtschaften zu können.

Kontakt: tel. 0664 – 542 37 63